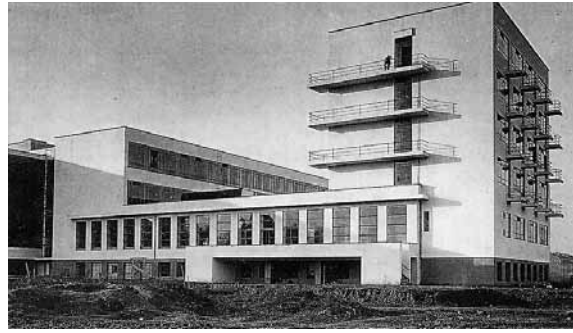

BORTNYIK SÁNDOR: ZÖLD SZAMÁR

1924. OLAJ, VÁSZON, 60x55 CM, JELEZVE BALRA LENT: BORTNYIK 1924

Bortnyik

A SZAMÁR MINDIG ZÖLD HOLDFÉNYBEN

Tizenhat évesen veszem meg róla a plakátot (plakátművészet a haladó szocialista művészetben – alcímű kiállításon), s felragasztom kapásból egy tubus technikkollal az ágyam fölötti falra. Erre a képre alszom el. Anyám tíz év után, amikor kiderül a képhez való ragasztkodás technológiai megoldása, kicsit megszid, látva a sebzett tapétát. „Szamár vagy te is fiam!” Igen, nekünk a szocializmusban sok mindent jelentett Bortnyik, és az ő decens számara, meg az ő tárgyas-metafizikus képzelete, a hangulatról mindig dj.Kafka gondoskodott.

A Kelet-Európai Partyn, guest special: Lenin and brothers, a külföldi vendégek és a hazai állatok etetése szigorúan tilos. De mi tudtuk, hogy a vasbetonszeplős falakon belül is van szerelem, hangulat, számárhós, és egy kis transzcendencia is a hold árnyékában. Ennyi meg elég a csókhöz és a szabadsághoz.

Az éjszaka emiatt mindig jól telt, horrorszex és kubista képzelet, de amikor reggel felkeltem, a kép is mindig mást mutatott. A számárban az a jó, hogy bírja a helyből hülyéket, nem pusztul bele, sőt, ha hajlandó vagy az előítéleteidről elvonatkoztatni, – be tudja bizonyítani, hogy szép egy állat. Ahogyan ez a lakótelepi romantika is szép, különösen azoknak, akik csatornafedél alatt is láttak szívárványt, vagy felhők között röpülő parasztkolbászt.

Azt mondják, hogy a Jóisten megbízta Bortnyikot, találjon ki valamiféle vicceset a végítélet záróakkordjaként. Még gondolkodik. Én meg félek, mert eléggé kreatívnak tűnik a metafizikus borzalmak-vidámságok terén a mester. Persze, lehet, hogy ez is számárság.

BAKÁCS TIBOR

1	2	3
		4

1. A Bauhaus épülete, 1925-1926 körül
2. Zöld szamár pantomim, 1929. Bortnyik Sándor díszletével
3. Bortnyik Sándor: Önarckép üvegben, 1924
4. Giorgio de Chirico: Hector és Andromache, 1946

